

Investigation of Structural Behaviour of Concrete Composite Sandwich Panels-Type Flooring Made up of Resisting Facings and lightweight Concrete Core

Allah dad Ahmadi¹, Babak mansori^{2*}

1-Instructor, Department of Civil Engineering, Firoozabad branch, Meymand center, Islamic Azad University, Meymand, Iran. babak.mansoori@iaau.ac.ir

2-Assistant Professor, Department of Civil Engineering, Firoozabad branch, Meymand center, Islamic Azad University, Meymand, Iran.

Received: 08 August 2023 **Revised:** 03 November 2023 **Accepted:** 18 December 2023

Research paper

ABSTRACT

In this paper a new system of precast concrete sandwich panels (PCSP) is introduced. Finite element analyses (FEA) were carried out to study the behavior of composite precast concrete sandwich panels (PCSP) in order to examine feasibility of their usage as slab elements in the construction industry. The panels are composed of three layers; an ordinary reinforced concrete or fiber-reinforced concrete as top layer, a thick layer of light-weight concrete as a middle layer or core and the third layer or lowest layer is a tensile resistant reinforced concrete or reinforced light-weight concrete. In this research, the structural behavior of precast concrete sandwich panels (PCSP) under flexure is studied. For this purpose, at first four model of one-way sandwich panels with the ABAQUS software were modeled and in terms of structural performance have been studied. The effect of steel shear connector's stiffness as measured by its diameter on the ultimate strength and composite action of the panels was investigated. In addition, the effect and orientation of the shear connectors in one or two directions were also investigated. According to the results, the sandwich panels with two concrete layers had a smaller linear region stiffness than those with three concrete layers. When the prefabricated sandwich panels behave as one-way slabs, placing shear connectors parallel to the x-axis (larger dimension) is sufficient to bond two concrete layers to act as a single unit. The ultimate strength and the desired composite action were found to depend to a large extent upon the stiffness of the shear connector.

Keywords: Composite, lightweight Concrete, Fiber Concrete, Precast Concrete Sandwich Panel, Shear Connectors.

***Corresponding Author:** Babak Mansouri

Mansoori, B., ahmadi, A. Investigation of the Structural Behaviour of the Concrete Composite Sandwich Panels-Type Flooring Made up of Resisting Facings and lightweight Concrete core. *Journal of Concrete Structures and Materials*, 2023; 8(2): 1-17. <http://doi.org/10.30478/jcsm.2023.410673.1342>

2538-5828/ © 2023 The Authors. Published by Iranian Concrete Society

This is an open access article under the CC BY license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

بررسی رفتار سازه‌های پانل‌های ساندویچی بتنی سقفی با رویه‌های مقاوم و هسته بتن سبک

الله داد احمدی^۱، بابک منصورى^{۲*}

۱ - مربی گروه مهندسی عمران، واحد فیروزآباد، مرکز میمند، دانشگاه آزاد اسلامی، میمند، ایران.
۲ - استاد یار گروه مهندسی عمران، واحد فیروزآباد، مرکز میمند، دانشگاه آزاد اسلامی، میمند، ایران.

پست الکترونیکی نویسنده مسئول: babak.mansoori@iau.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۵/۱۷، تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۸/۱۲، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۰/۰۵

نوع مقاله: پژوهشی

چکیده

در این مقاله سیستم پانل ساندویچی پیش‌ساخته جدید معرفی شده است. تحلیل اجزاء محدود پانل‌های ساندویچی بتنی پیش‌ساخته کامپوزیت جهت امکان استفاده آن‌ها در ساخت‌وسازهای صنعتی مطالعه شده است. این پانل‌ها متشکل از سه لایه می‌باشند لایه‌ها عبارتند از: یک لایه بتن مسلح معمولی یا بتن الیافی به‌عنوان لایه فوقانی یک لایه ضخیم از بتن سبک به‌عنوان لایه میانی یا هسته و یک لایه بتن معمولی یا بتن سبک مسلح مقاوم در مقابل کشش به‌عنوان لایه تحتانی. رفتار سازه‌ای پانل‌های ساندویچی پیش‌ساخته تحت خمش بررسی شده است. برای این منظور ابتدا چهار مدل پانل ساندویچی یک‌طرفه در نرم‌افزار ABAQUS مدل‌سازی شده و از لحاظ عملکرد سازه‌ای مورد بررسی قرار گرفته‌اند. تاثیر سختی اتصال‌دهنده‌های برشی که با توجه به قطر آن‌ها اندازه‌گیری می‌شود بر روی مقاومت نهایی و عملکرد مرکب پانل‌های ساندویچی بررسی شده است. همچنین تاثیر جهت‌گیری اتصالات برشی در یک و دو جهت نیز مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج نشان داد پانل‌های ساندویچی با دو لایه بتن نسبت به پانل‌های ساندویچی سه‌لایه‌های دارای سختی کمتری در ناحیه خطی می‌باشند همچنین وقتی که پانل‌های ساندویچی پیش‌ساخته به‌عنوان دال یک‌طرفه رفتار می‌کنند قراردادن اتصالات برشی موازی محور X (بعد بزرگتر) برای هم‌بستگی لایه‌های بتنی به‌منظور عمل کردن آن‌ها به‌عنوان یک واحد کافی است. مقاومت نهایی و عملکرد کامپوزیت پانل‌های ساندویچی به سختی اتصالات برشی بستگی دارند.

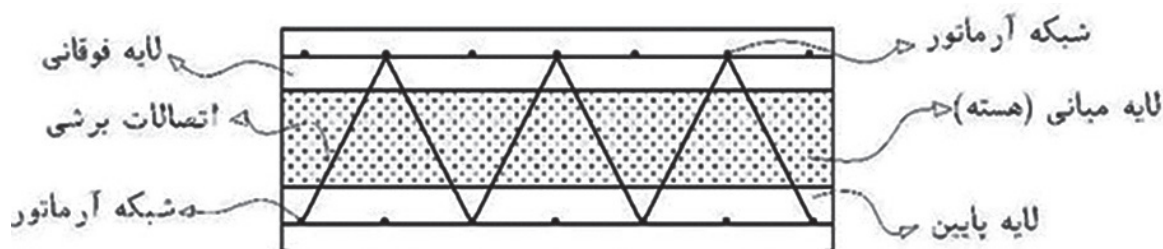
کلمات کلیدی: بتن سبک بتن الیافی پانل ساندویچی بتنی پیش‌ساخته کامپوزیت اتصالات برشی

۱- مقدمه و تاریخچه تحقیقات

یکی از روش‌های صنعتی ساخت‌وساز جهت سبک‌سازی ساختمان‌ها و صرفه‌جویی در مصالح که در چند دهه اخیر در رشته مهندسی ساختمان مورد توجه قرار گرفته است استفاده از صفحات ساندویچی می‌باشد. پیشرفت‌ها و تحولات زیادی در سبک‌سازی دیوارها سقف‌ها بدنه هواپیماها عرشه کشتی‌ها و پل‌ها در سال‌های گذشته با استفاده از صفحات ساندویچی انجام گرفته که این تحولات در صنعت ساختمان‌سازی مخصوصاً در رشته مهندسی سازه و زلزله مورد بهره برداری قرار می‌گیرند. در سال‌های اخیر با توجه به پیشرفت‌های علمی پژوهشی در سطح جهانی وزن هر متر مربع سقف ساختمان‌ها یعنی بار مرده آن کاهش یافته و باعث کاهش شتاب پایه و نیروهای واژگونی وارد به سازه ساختمان‌ها و سبک‌سازی آن‌ها در اثر زلزله گردیده است با توجه به حجم ساختمانهایی که در سال‌های آینده قرار است ساخته شود در صورت به‌دست‌آمدن طرح‌های مناسب اقتصادی و بهینه که از لحاظ مقاومت در مقابل نیروهای وارد به سازه قدم بزرگی در راه صرفه‌جویی مصالح نیروی کار و منابع ملی خواهد بود.

ساختار سازه‌های ساندویچی عموماً از رویه بالایی هسته و رویه پایینی تشکیل می‌شود. سفتی هسته در راستای عمود بر رویه‌ها باید به اندازه‌ای باشد که بتواند رویه‌ها را در فاصله طراحی شده نگه داشته و سفتی خمشی کلی سازه را تامین نماید. استحکام برشی هسته نیز باید به اندازه کافی باشد تا در هنگام خمش سازه رویه‌ها نسبت به یکدیگر لغزش نداشته باشد. در غیر این صورت خاصیت ساندویچ بودن از بین می‌رود و رویه‌ها مانند تیر یا ورق‌های مجزا عمل می‌کنند.

پانل‌های ساندویچی پیش‌ساخته بتنی با اتصال‌دهنده‌های برشی همان‌گونه که در شکل ۱ نشان داده شده است از رویه‌های بتنی مقاوم و هسته تشکیل شده است که به وسیله اتصال‌دهنده‌های برشی با فواصل مساوی به یکدیگر متصل شده‌اند. ترتیب و فواصل اتصالات در پانل‌های ساندویچی بتن پیش‌ساخته به‌عواملی مانند: عملکرد کامپوزیتی مطلوب بار اعمال شده دهانه پانل و نوع اتصالات برشی بستگی دارد.

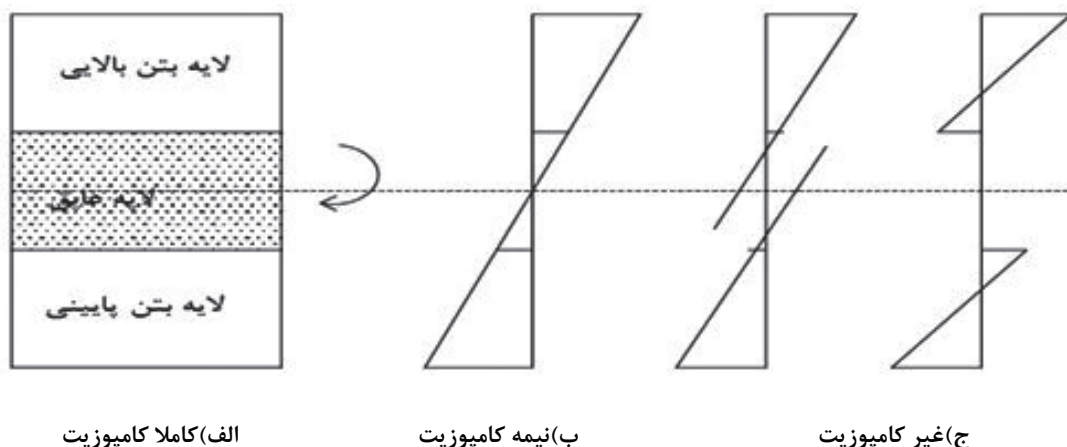
شکل ۱: مقطعی از پانل‌های ساندویچی با اتصالات برشی خرپایی شکل

نسبت به درجه‌ی عملکرد کامپوزیت به‌دست آمده یک پانل ساندویچی بتنی پیش‌ساخته ممکن است به‌عنوان یک پانل کاملاً کامپوزیت نیمه کامپوزیت یا غیر کامپوزیت در نظر گرفته شود.

کاملاً کامپوزیت: در این پانل دو صفحه بتنی به صورت یک واحد یکسان و با هم در برابر بارهای اعمال شده تا لحظه شکست عمل می‌کنند. پانل کاملاً کامپوزیت با شکسته شدن بتن و یا جاری شدن آرماتورهای طولی لایه‌ی بتن مسلح بدون گسیختگی اتصال‌دهنده‌های برشی گسیخته می‌شود (شکل ۲- الف).

پانل نیمه کامپوزیت: در پانل‌های نیمه کامپوزیت اتصال‌دهنده‌های برشی فقط بخشی از کل برش طولی را که در حالت کاملاً کامپوزیت منتقل می‌شود را انتقال می‌دهند. در این نوع پانل اتصال‌دهنده‌های برشی قبل از شکسته شدن بتن و یا جاری شدن فولادهای طولی گسیخته می‌شوند (شکل ۲- ب).

پانل غیر کامپوزیت: اگر اتصال دهنده‌های برشی که دو لایه‌ی بتن مسلح را به یکدیگر متصل می‌کنند ظرفیت تحمل انتقال کامل برش طولی را نداشته باشد عملکرد مستقل لایه ی بتنی باعث می‌شود پانل به صورت غیر مرکب عمل کند (شکل ۲-ج).

شکل ۲: توزیع کرنش در پانل تحت خمش [۱۹].

در چند دهه اخیر تحقیقات زیادی در مورد پانل‌های ساندویچی پیش‌ساخته انجام شده است. اولین بار در سال ۱۹۶۷ میلادی سیستم پانل‌های پیش‌ساخته ساندویچی تری‌دی^۱ توسط شخصی به نام ویکتور وایزمن در ایالت کالیفرنیا آمریکا به ثبت رسید و تحت عنوان پانل‌های ساندویچی به روش بتن پاشی در پای کار (شاتکریت) به بازار جهانی معرفی شد و در صنعت ساختمان مورد استفاده قرار گرفت. در میان پژوهش‌های انجام شده؛ سانی محمد و همکاران در سال ۲۰۲۱ مقاومت حرارتی پانل‌های ساندویچی با رویه‌های بتنی و هسته پلی‌استایرن را به صورت تجربی و عددی مورد مطالعه قرار دادند [۱]. ریچارد و همکارانش در سال ۲۰۲۰ عملکرد حرارتی پانل‌های ساندویچی سبک وزن با دو لایه خارجی بتنی و لایه میانی (هسته) فوم را با استفاده از دستگاه صفحه داغ به صورت تجربی مورد بررسی قرار دادند [۲]. ونچانگ و همکارانش در سال ۲۰۱۹ مکانیسم انتقال برش را در پانل‌های ساندویچی با دو لایه عایق و سه لایه بتن با اتصالات برشی پلیمری تقویت شده با الیاف شیش‌های (GFRP) را مورد بررسی قرار دادند [۳]. دانیل و همکاران در سال ۲۰۱۸ رفتار خمشی پانل‌های ساندویچی بتنی پیش‌ساخته تحت بارهای متفاوت و برش پانچینگ را با آزمایش تجربی بررسی کردند [۴]. یوسف و همکارانش در سال ۲۰۱۷ آنالیز استاتیکی و دینامیکی پانل‌های ساندویچی شامل دولایه لایه خارجی بتنی و لایه میانی پلی‌استایرن با اتصالات برشی FRP^۲ که دو لایه بتنی بالا و پایین را به هم متصل می‌کردند را با استفاده از مدل المان محدود غیرخطی مورد بررسی قرار دادند [۵]. توماس و چن در سال ۲۰۱۶ پانل‌های ساندویچی شامل دولایه بتن رویه و هسته فوم^۳ با اتصالات برشی FRP را مورد بررسی قرار دادند [۶]. کارتیک راماکریشنان و همکارانش در سال ۲۰۱۶ به صورت تجربی پاسخ سرعت متوسط ضربه را روی پانل‌های ساندویچی با هسته‌های مختلف مطالعه کردند [۷]. آمران و همکارانش در سال ۲۰۱۶ رفتار سازه‌ای پانل‌های ساندویچی فوم بتن را تحت بارگذاری خمشی مورد بررسی قرار دادند [۸ و ۹]. جوزف در سال ۲۰۱۶ رفتار خمشی پانل‌های ساندویچی بتنی پیش‌ساخته با دولایه خارجی بتن مسلح و لایه میانی پلی‌استایرن با اتصالات برشی فولادی را تحت شرایط بارگذاری مختلف مورد مطالعه قرار دادند [۱۰].

¹ panel 3D sandwich

² Fiber-Reinforced Polymer (FRP)

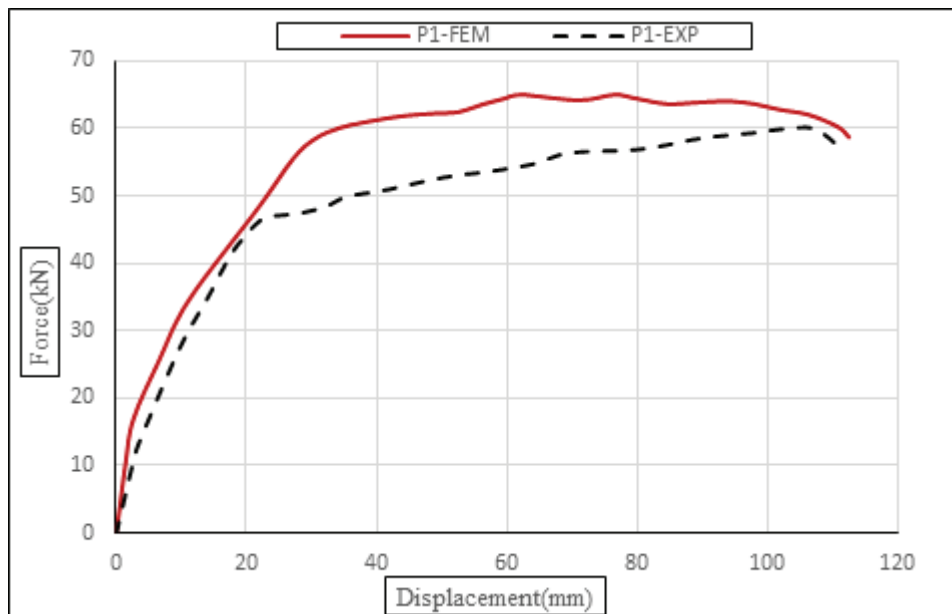
³ foam core

کاظم و همکارانش در سال ۲۰۱۵ مکانیزم انتقال برش FRP و فوم را برای استفاده در پانل‌های ساندویچی بتنی مورد بررسی قرار دادند [۱۱]. نوریده و همکارانش در سال ۲۰۱۴ رفتار سازه‌ای پانل‌های ساندویچی فوم بتن سبک وزن با اتصالات برشی خرپایی شکل را تحت بار خمشی مورد بررسی قرار دادند [۱۲]. علی داوود در سال ۲۰۱۳ رفتار سازه‌ای پانل‌های دال ساندویچی مرکب را بررسی کرد [۱۳]. احمد و محمود در سال ۲۰۱۱ رفتار سازه‌ای پانل‌های ساندویچی بتنی پیش‌ساخته سبک را از نظر زیست محیطی و هم از نظر سازه‌ای و گرمایشی بررسی کردند [۱۴]. شومن و همکارانش در سال ۲۰۰۸ سیستم ساندویچی بتن سبک FRP هیبریدی را جهت بهبود سیستم دال ساندویچی پیش‌ساخته مورد بررسی قرار دادند [۱۵-۱۶-۱۷]. بنایون و همکارانش در سال ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ ظرفیت مقاومت محوری (بار محوری) و رفتار سازه‌ای پانل‌های ساندویچی پیش‌ساخته بتنی را بررسی کردند [۱۸-۱۹-۲۰]. اینیا و همکارانش در سال ۱۹۹۴ یک سیستم پانل ساندویچی بتن پیش‌ساخته با یک مقاومت حرارتی بالا و کارایی سازه‌ای بهینه را مورد بررسی قرار دادند [۲۱].

با توجه به تحقیقات گذشته مطالعات محدودی بر روی پانل‌های ساندویچی سقفی بتنی انجام شده است. همچنین در اکثر پانل‌های ساندویچی مطالعه شده در لایه میانی از ورق پلی‌استایرن استفاده شده است که با توجه به ترکیبات شیمیایی خاص پلی‌استایرن محبوس شدن آن بین دو لایه بتن فوقانی و تحتانی ممکن است باعث آتش سوزی و خطرات جبران ناپذیری گردد. در این تحقیق رفتار سازه‌ای پانل‌های ساندویچی پیش‌ساخته با رویه‌های بتنی مقاوم و هسته بتن سبک با اتصالات برشی تحت خمش بررسی شده است. جنبه نوآوری این تحقیق؛ استفاده بتن سبک با پوکه صنعتی لیکا در لایه میانی و بتن الیافی می‌باشد که در لایه فوقانی الیاف فولادی دو سر قلاب جایگزین میلگرد شده است. این سیستم پانل ساندویچی با توجه به خصوصیات مانند قابلیت تولید صنعتی پیش‌ساخته بودن چندلایه‌های بودن ارتقاء کیفیت سبک‌سازی سرعت بالا در اجرا و کاهش هزینه در ساختمان‌سازی یکی از انواع سیستم‌های صنعتی در راستای سبک‌سازی و گامی موثر در این زمینه می‌باشد. اهداف این تحقیق بررسی رفتار کامپوزیت و پارامترهای تاثیرگذار در باربری بهبود و توسعه پانل‌های بتنی ساندویچی هیبریدی برای سازه‌ها و سبک‌سازی ساختمان‌ها می‌باشد. که موضوع جالب و مطرحی در مهندسی سازه می‌باشد.

۲- روش انجام تحقیق

در این تحقیق رفتار سازه‌ای مدل‌های المان محدود پانل‌های ساندویچی بتنی با تحلیل استاتیکی غیرخطی بارافزون (پوش‌آور) جهت امکان استفاده آن‌ها به‌عنوان اجزاء دال در ساخت‌وسازهای صنعتی تحت بارگذاری چهارنقطه‌ای به روش تغییرمکان کنترل بوسیله نرم‌افزار ABAQUS مورد مطالعه قرار گرفته است. جهت صحت سنجی نرم‌افزار ابتدا یک نمونه آزمایشگاهی مطابق مشخصات پانل شماره یک (P1) در جدول یک ساخته شد و تحت آزمایش خمش قرار گرفت. سپس مطالعه تحلیلی آنالیز المان محدود پانل ساندویچی (P1) با مشخصات و خصوصیات مکانیکی مشابه نمونه آزمایشگاهی با نرم‌افزار ABAQUS انجام شده است. نمودار تغییر شکل در وسط دهانه برای پانل P1 در مدل‌های المان محدود و آزمایشگاهی در مراحل مختلف بارگذاری در شکل ۳ نشان داده شده است. بیشترین اختلاف بین منحنی تجربی و المان محدود ۱۸/۵ درصد می‌باشد. تفاوت منحنی‌های بار- تغییر مکان به این دلیل است که مدل‌های المان محدود رفتار سخت‌تری دارند (سفت ترند) یا ناشی از خطاهای ناخواسته است که در تنظیم (کالیبره) کردن دستگاه‌های مورد استفاده در آزمایشگاه رخ داده است. به‌طور کلی تفاوت بین نتایج عددی و آزمایشگاهی در محدوده مجاز قرار دارد.

شکل ۳: مقایسه بین نمودار بار - تغییر مکان مدل آزمایشگاهی و عددی

۳- مدل سازی و تحلیل المان محدود

در این تحقیق از نرم افزار ABAQUS به دلیل قابلیت هایی از جمله «محیط گرافیکی مناسب امکان تولید مدل های پیچیده دقت سهولت اعمال تغییر در مدول های مختلف برنامه و امکان تعریف خسارت و خروجی های بسیار متنوع» استفاده شده است [۲۲]. در مدل سازی سعی شده است که ساده سازی به حداقل برسد و مدل ساخته شده از نظر هندسی و سایر مشخصات کاملاً مشابه با نمونه اصلی و قابل اجرا باشد.

با اینکه بارها از نوع استاتیکی هستند به دلیل رفتار ترد و غیرخطی مصالح تحلیل با استفاده از روش حل صریح (Explicit) انجام می شود که یک روش دینامیکی است و بهترین گزینه برای حل سریع مسائل دینامیکی خطی و غیرخطی و مسائل با تماس پیچیده می باشد. این روش دارای سرعت بالا در روش حل قدرت همگرایی بالا در بازه زمانی کوچکتر قابلیت تشخیص تماس خودکار قابلیت تحلیل ساده تر تغییر فرم های خیلی بزرگ توانایی بهتر حل مسائل دارای ناپیوستگی های زیاد می باشد. برای تعریف رفتار غیرخطی بتن از مدل رفتاری (مصالح) موجود در نرم افزار ABAQUS به نام Plasticity Concrete Damaged (مدل ترکیبی پلاستیک - خسارت بتن) استفاده شده است که پیچیده ترین و پرکاربردترین مدل رفتاری می باشد و توانایی شبیه سازی رفتار چرخه ای بتن را دارد. برای مدل سازی بتن از المان solid و میلگردها از المان wire استفاده شده است. شبکه میلگرد لایه فوقانی و تحتانی و میلگرد برشی اتصال دهنده دو شبکه در مدول Assembly با استفاده از دستور Merge به هم پیوند داده شده اند. در تمام نمونه ها برای تعیین ظرفیت باربری پانل ساندویچی یک نقطه Reference Point (RF) در مرکز آن به منظور به دست آوردن حداکثر تغییر مکان وسط دهانه و امکان ترسیم نمودارهای مختلف منظور شده است. در مدول Mesh با استفاده از معادلات مرتبه دوم برای لایه بتن در تمام نمونه ها از المان Hex (المان مکعبی ۶ وجهی ۸ گرهی) استفاده شده است. ابعاد مش در تمام نمونه ها با توجه به پیچیدگی مدل و دقت در تحلیل ۲/۵ سانتی متر می باشد. شبکه میلگردها در لایه های بتن با قید Embedded region مقید شده است. برای مدل

سازی پانل‌ها اتصال لایه‌های بتن با استفاده از قید زمانی surface to surface contact بین دو سطح با ضریب اصطکاک ۰/۹ بین لایه‌ها تعریف شده و رفتار سیستم به صورت Hard contact معرفی شده است. سیستم واحدهای انتخابی در نرم‌افزار ABAQUS: طول (متر m) نیرو (نیوتن N) زمان (ثانیه s) و سایر واحدها بر مبنای این واحدها می‌باشد.

۱-۳- مشخصات مدل المان محدود

در این تحقیق با بهره‌گیری از ایده کاربرد مناسب سازه‌های هیبریدی سیستم پانل ساندویچی پیش‌ساخته جدیدی معرفی شده است. رفتار سازه‌ای پانل‌های ساندویچی بتنی پیش‌ساخته تحت خمش بررسی شده است. برای این منظور چهار نوع پانل ساندویچی بتنی پیش‌ساخته با نرم‌افزار المان محدود ABAQUS مدل‌سازی شده و از لحاظ عملکرد سازه‌ای مورد بررسی قرار گرفته‌اند. لایه‌های رویه و لایه میانی (هسته) این پانل‌ها با اتصالات برشی خرپایی شکل به یکدیگر متصل شده‌اند (شکل ۱). بتن لایه تحتانی پانل‌های ساندویچی فقط نقش پوشاننده میلگرد را دارد و دارای ضخامت حداقل می‌باشد در بعضی حالت‌ها بتن سبک لایه میانی می‌تواند همین نقش را بازی کند بنابراین بتن لایه تحتانی به دلیل اینکه خاصیتی ندارد حذف می‌شود.

تحلیل اجزاء محدود پانل‌های ساندویچی بتنی پیش‌ساخته کامپوزیت جهت امکان استفاده آن‌ها در ساخت و سازه‌ای صنعتی مطالعه شده است. کلیه پانل‌ها با ابعاد یکسان $2600 \times 700 \times 180$ میلی‌متر مطابق جدول ۱ می‌باشند. تفاوت بین پانل‌های ساندویچی در نوع بتن لایه‌های رویه و تعداد لایه‌ها می‌باشد. پانل‌ها به گونه‌ای تهیه شده‌اند که هر کدام از پانل‌ها رفتار تقریباً کامپوزیت دارند. این پانل‌ها با نسبت بعد بزرگتر a به بعد کوچکتر b برابر $3/71$ ($a/b = 3.71$) را می‌توان به‌عنوان دال یک‌طرفه در نظر گرفت (جدول ۱).

جدول ۱: مشخصات پانل‌های مورد مطالعه

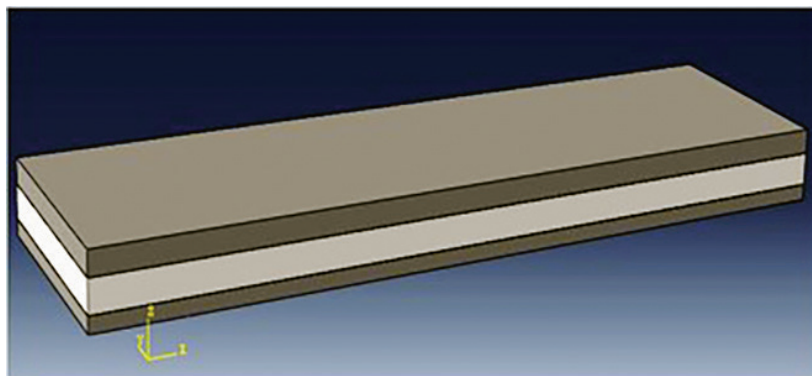
نسبت طول/عرض	ضخامت (mm)	عرض (mm)	طول (mm)	نوع لایه بالا(فوقانی)	نوع لایه میانی(هسته)	نوع لایه پایین(تحتانی)	نوع پانل
۳/۷۱	۱۸۰	۷۰۰	۲۶۰۰	بتن مسلح معمولی	بتن سبک	بتن مسلح سبک	P ₁
۳/۷۱	۱۸۰	۷۰۰	۲۶۰۰	بتن مسلح معمولی	بتن سبک	بتن مسلح معمولی	P ₂
۳/۷۱	۱۸۰	۷۰۰	۲۶۰۰	بتن با الیاف فولادی	بتن سبک	بتن مسلح سبک	P ₃
۳/۷۱	۱۸۰	۷۰۰	۲۶۰۰	بتن با الیاف فولادی	بتن سبک	بتن مسلح معمولی	P ₄

۳-۲- پانل‌های ساندویچی پیش‌ساخته مورد مطالعه

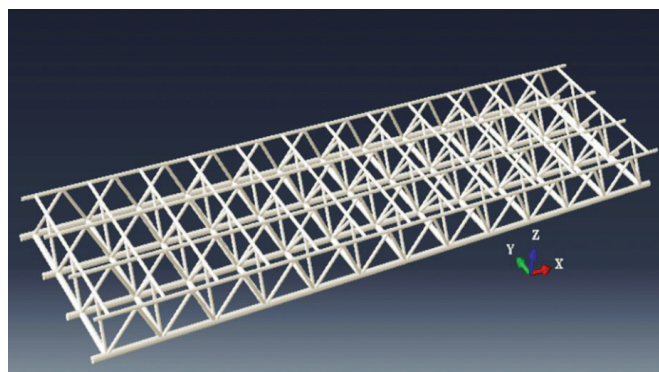
الف) پانل ساندویچی بتنی پیش‌ساخته با سه لایه بتن مسلح

پانل ساندویچی (P_۱) متشکل از سه لایه: یک لایه بتن مسلح پر مقاوم به‌عنوان لایه فوقانی (فشاری) به ضخامت ۶۰ میلی‌متر و شبکه میلگردهای طولی و عرضی مسلح کننده بتن به قطر ۶ میلی‌متر با چشمه 200×200 میلی‌متر پوشش بتنی روی میلگردها ۳۰ میلی‌متر لایه میانی شامل یک بتن سبک به ضخامت ۸۰ میلی‌متر لایه تحتانی شامل یک لایه بتن مسلح مقاوم در برابر کشش به ضخامت ۴۰ میلی‌متر و شبکه میلگردهای طولی و عرضی مسلح کننده بتن به قطر اسمی ۱۰ میلی‌متر با چشمه 200×200 میلی‌متر

و پوشش بتنی ۳۰ میلی‌متر می‌باشد. سه‌لایه بتن با اتصال‌دهنده‌های برشی خرپایی شکل که از میلگرد به قطر ۶ میلی‌متر تشکیل شده و در فواصل ۲۰۰ میلی‌متر از یکدیگر در جهت طول و عرض قرار دارند به یکدیگر متصل شده‌اند.

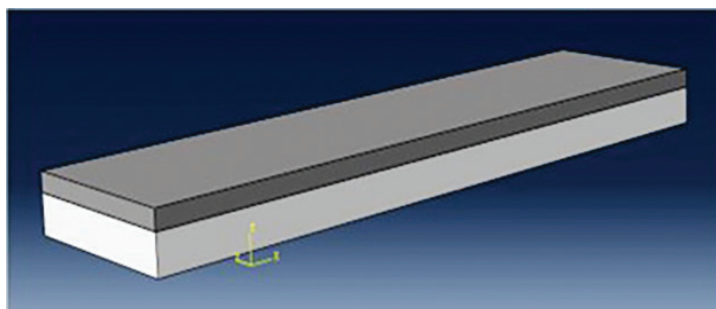
شکل ۵: پانل ساندویچی متشکل از سه‌لایه بتن

شکل ۶: شبکه میلگرد پانل ساندویچی متشکل از سه‌لایه بتن

ب) پانل ساندویچی بتنی پیش‌ساخته با دو لایه بتن مسلح

پانل ساندویچی (P ۱) شبیه حالت الف می‌باشد با این تفاوت که در این مدل بتن مقاوم لایه تحتانی را که فقط نقش پوشاننده میلگرد دارد و دارای ضخامت حداقل می‌باشد و خاصیتی ندارد را بدلیل اینکه بتن سبک لایه میانی می‌تواند همین نقش را بازی کند حذف و از بتن سبک لایه میانی استفاده شده است.

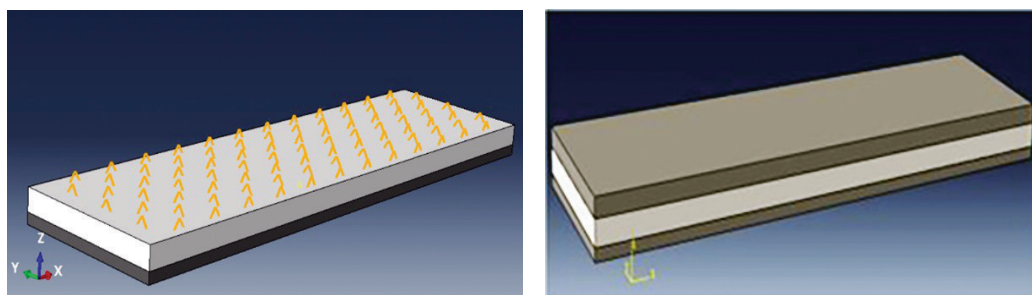

شکل ۷: پانل ساندویچی بتنی پیش‌ساخته با دو لایه بتن

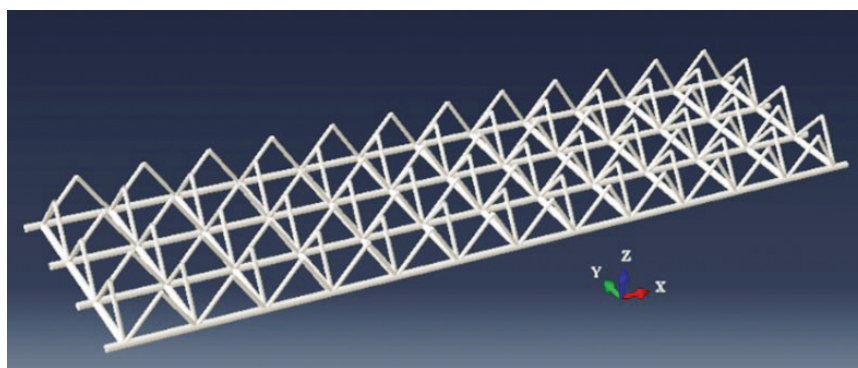
ج) پانل ساندویچی بتنی پیش ساخته با دو لایه بتن مسلح و یک لایه بتن الیافی
 پانل ساندویچی (P_p) شبیه حالت الف می باشد با این تفاوت که در لایه فوقانی از بتن الیافی استفاده شده است و الیاف فولادی دو سر قلاب (شکل ۸) جایگزین شبکه میلگرد شده است. برآمدگی اتصالات برشی در بتن الیافی لایه فوقانی نقش برشگیر را در پانل های کامپوزیت ایفا کرده و از لغزش لایه فوقانی نسبت به لایه میانی جلوگیری می کند (شکل ۱۰).

شکل ۸: الیاف فولادی

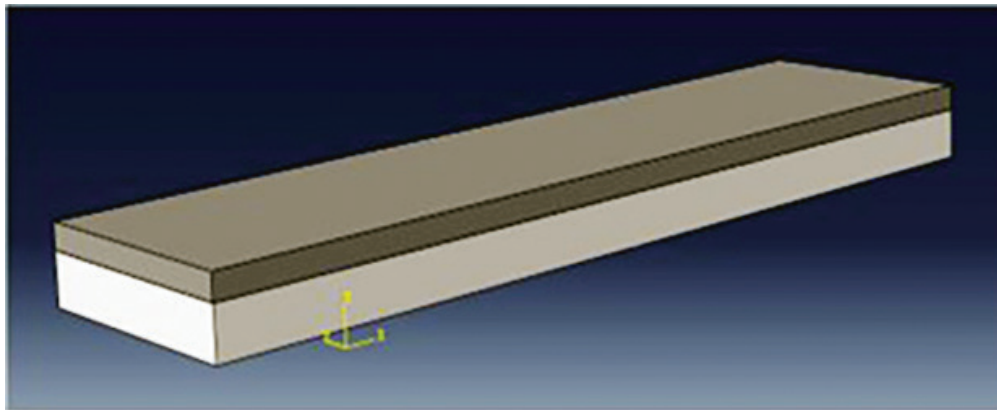

شکل ۹: پانل ساندویچی با دو لایه بتن مسلح و یک لایه بتن الیافی شکل ۱۰: اتصالات برشی در بتن الیافی لایه فوقانی

شکل ۱۱: شبکه میلگرد پانل ساندویچی بدون میلگرد فوقانی

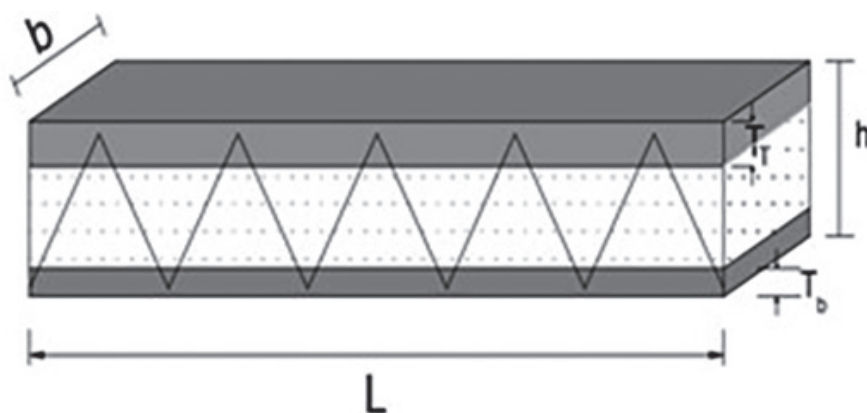
د) پانل ساندویچی بتنی پیش ساخته با یک لایه بتن مسلح و یک لایه بتن الیافی
 پانل ساندویچی (P_p) شبیه حالت ج می باشد با این تفاوت که در این مدل بتن مقاوم لایه تحتانی را که فقط نقش پوشاننده میلگرد دارد و دارای ضخامت حداقل می باشد و خاصیتی ندارد را بدلیل اینکه بتن سبک لایه میانی می تواند همین نقش را بازی کند حذف و از بتن سبک لایه میانی استفاده شده است.

شکل ۱۲: پانل ساندویچی با یک لایه بتن مسلح و یک لایه بتن الیافی

۳-۲-۱- اعضاء پانل‌های ساندویچی پیش‌ساخته

پانل‌های ساندویچی پیش‌ساخته با اتصال‌دهنده‌های برشی همان‌گونه که در شکل ۱۳ نشان داده شده است از رویه‌های مقاوم و بتن سبک به‌عنوان هسته تشکیل شده است که به وسیله اتصال‌دهنده‌های برشی به یکدیگر متصل شده‌اند. ترتیب و فواصل اتصالات برشی در پانل‌های ساندویچی بتن پیش‌ساخته به‌عواملی مانند: عملکرد کامپوزیتی مطلوب بار اعمال شده دهانه پانل و نوع اتصالات برشی بستگی دارد.

شکل ۱۳: مقطعی از پانل ساندویچی

الف) لایه فوقانی: در این لایه در دو پانل از بتن مسلح معمولی و در دو پانل دیگر از بتن الیافی با مشخصات مکانیکی مطابق جدول ۲ استفاده شده است. بتن مسلح معمولی دارای فولاد حداقل بوده و به میزان میلگرد حرارتی دال بتنی محدود می‌شود (جدول ۳). بتن الیافی حاوی الیاف فولادی دو سر قلاب می‌باشد که الیاف فولادی مطابق استاندارد A820- Type I Cold-drawn-wire ASTM با مشخصات جدول ۴ استفاده شده است.

جدول ۵: مشخصات مکانیکی نمونه استوانه ای بتن لایه میانی (هسته)

نوع بتن	چگالی (کیلوگرم بر متر مکعب)	مقاومت فشاری (کیلوگرم بر سانتی متر مربع)	مقاومت کششی (برزیلی) (کیلوگرم بر سانتی متر مربع)
بتن سبک	۱۷۴۸	۱۴۶	۳۹

ج) اتصال دهنده های برشی: میلگردهای فشاری- کششی دو طرفه داخل بتن سبک می باشند که نقش آن ها گرفتن برش مخصوصا در دو انتهای پانل است. نیروی برشی توسط بتن سبک و همچنین توسط اتصال دهنده های برشی مقاومت می شود همچنین این میلگردها باعث اتصال لایه های فوقانی و تحتانی گردیده و از جدایی آن ها بعلت ترک خوردگی بتن سبک میانی جلوگیری می کند در ضمن اتصال خاص میلگردهای میانی به میلگردهای موجود در لایه های فوقانی و تحتانی نقش برشگیر را در پانل های کامپوزیت ایفا کرده و از لغزش لایه فوقانی و تحتانی نسبت به لایه میانی جلوگیری می کند. مشخصات مکانیکی اتصالات برشی مانند میلگرد لایه فوقانی مطابق جدول ۳ می باشد.

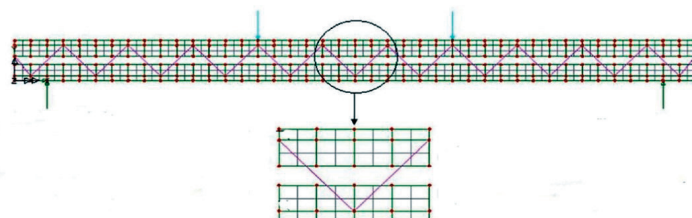
د) لایه تحتانی: در این لایه در دو پانل از بتن معمولی و در دو پانل دیگر از بتن سبک با مشخصات مکانیکی به ترتیب مطابق جدول ۴ و ۵ استفاده شده است که در حالت کششی ترک خواهد خورد ولی در داخل آن شبکه آرماتور با مشخصات مکانیکی مطابق جدول ۶ وجود دارد که نقش گیرنده کشش ناشی از خمش را بازی می کند بتن این لایه نقش پوشاننده میلگرد را از لحاظ مقاومت در مقابل زنگ زدگی و آتش سوزی دارد و دارای ضخامت حداقل می باشد.

جدول ۶: مشخصات مکانیکی میلگرد لایه فوقانی

قطراسمی میلگرد	چگالی (کیلوگرم بر متر مکعب)	تنش تسلیم (fy) (مگا پاسکال)	تنش گسیختگی (fu) (مگا پاسکال)
۱۰	۷۴۳۶	۴۶۶	۶۹۴

۴- مدل سازی و تحلیل پانل های ساندویچی بتنی پیش ساخته

پانل های ساندویچی با عملکرد یک طرفه به شکل سه بعدی مدل شده اند. جهت شرایط مرزی؛ در یک انتها تکیه گاه مفصلی و در انتهای دیگر تکیه گاه غلتکی با فاصله ۱۰ سانتی متر از لبه مدل ها در زیر پانل در نظر گرفته شده است. بار اعمالی به پانل به صورت کنترل تغییر مکان در مرکز دال به دست می آید بدین ترتیب که در ۱/۳ میانی دهانه پانل بر روی سطح لایه فوقانی تغییر مکان در دو خط در عرض پانل که به فاصله ۸۰ سانتی متر از یکدیگر قرار دارند اعمال شده است (شکل ۱۵).

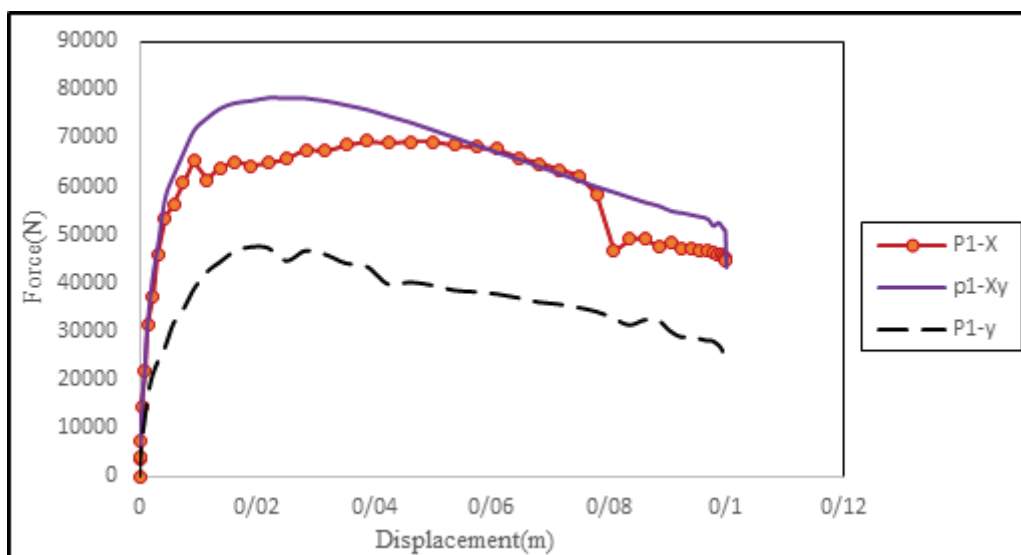
شکل ۱۵: مدل دو بعدی پانل ساندویچی شرایط مرزی و اعمال تغییر مکان

۴-۲- تاثیر نوع بتن و تعداد لایه‌های پانل ساندویچی

تاثیر نوع بتن و تعداد لایه‌ها بر مقاومت نهایی پانل‌های ساندویچی بررسی شده است. پانل‌های با دو لایه بتن (بتن سبک در لایه پایین) دارای سختی کمتری بخصوص در ناحیه خطی نسبت به پانل‌های با سه لایه بتن (بتن معمولی در لایه پایین) می‌باشند که می‌تواند بدلیل مقاومت پایین بتن سبک بخصوص در کشش باشد. همچنین نتایج نشان داد پانل‌های با لایه فوقانی بتن الیافی دارای ظرفیت باربری نسبتاً بیشتر یا مساوی نسبت به پانل‌های مشابه با لایه فوقانی بتن معمولی با شبکه میلگرد می‌باشند. بنابراین الیاف فولادی جایگزین مناسبی برای میلگرد مورد استفاده در بتن می‌باشد.

۴-۳- تاثیر جهت گیری اتصالات برشی

برای بررسی تاثیر جهت گیری اتصالات برشی پانل ساندویچی پیش‌ساخته بتنی با دو لایه بتن در نرم‌افزار ABAQUS مدل‌سازی و تحلیل شده است. این مدل‌ها شامل یک پانل یک‌طرفه با ابعاد 2600×700 میلی‌متر (P_{1-x}) شاخص اول نشانه یک‌طرفه بودن پانل و شاخص دوم نمره میلگرد اتصال برشی را نشان می‌دهد. می‌باشد. این پانل متشکل از دو لایه: یک لایه بتن مسلح بر مقاوم به‌عنوان لایه فوقانی (فشاری) به ضخامت ۶۰ میلی‌متر و شبکه میلگردهای طولی و عرضی مسلح کننده بتن به قطر ۶ میلی‌متر با چشمه 200×200 میلی‌متر پوشش بتنی روی میلگردها ۳۰ میلی‌متر لایه تحتانی شامل یک بتن سبک به ضخامت ۱۲۰ میلی‌متر و شبکه میلگردهای طولی و عرضی کششی به قطر اسمی ۱۰ میلی‌متر با چشمه 200×200 میلی‌متر و پوشش بتنی ۳۰ میلی‌متر می‌باشد. دو لایه بتن مسلح نیز با اتصال‌دهنده‌های برشی خرپایی که از میلگرد به قطر ۶ میلی‌متر تشکیل شده و در فواصل ۲۰۰ میلی‌متر از یکدیگر قرار دارند به یکدیگر متصل شده‌اند. منحنی‌های نیرو- تغییر مکان سه پانل با اتصالات برشی در راستای X و Y و YX برای پانل‌های یک‌طرفه در شکل ۱۷ نشان داده شده است [۱۸].

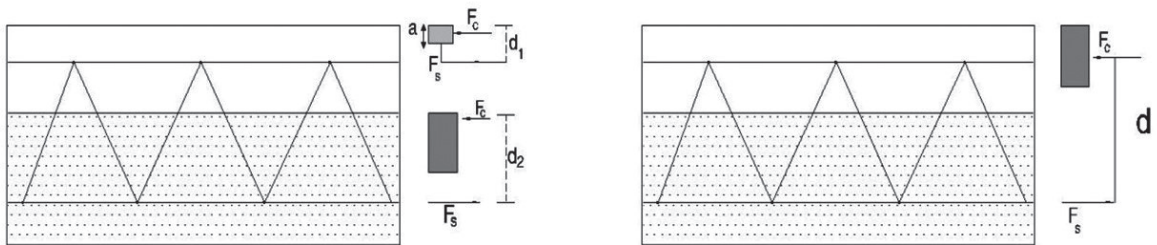

شکل ۱۷: مقایسه منحنی‌های نیرو - تغییر مکان در مرکز دال برای تعیین جهت گیری اتصالات برشی در پانل‌های ساندویچی

با توجه به نمودار شکل ۱۹ مشاهده می‌شود با افزایش تعداد ردیف‌های اتصال دهنده‌های برشی که با توجه به قطر آن‌ها اندازه‌گیری شده است بار نهایی و میزان عملکرد مرکب پانل‌های ساندویچی افزایش می‌یابد و بستگی زیادی به سختی اتصال دهنده‌های برشی دارد. همچنین مشاهده می‌شود در مرحله غیرخطی با افزایش سطح مقطع میلگرد (P1-10 P1-12) بیش از محدودیت آیین نامه بتن ترد می‌شود و شکل پذیری کاهش می‌یابد. بنابراین با توجه افزایش مقاومت اولیه بار نهایی کاهش می‌یابد.

۵- میزان عملکرد کامپوزیت پانل در بار نهایی

برای سنجش میزان رفتار مرکب پانل‌های P1-6 P1-8 P1-10 P1-12 در بار نهایی مقدار ظرفیت بار نهایی پانل با فرض عملکرد کاملاً مرکب و نیز مقدار بار نهایی با فرض عملکرد غیر مرکب دو لایه به صورت تئوری محاسبه شده است. نسبت بار نهایی به دست آمده از آنالیز مدل (شکل ۱۹) به بار نهایی تئوری با فرض عملکرد کاملاً مرکب به عنوان معیاری برای تخمین عملکرد مرکب پانل استفاده شده است با توجه به شکل ۲۰ مقدار بار نهایی در هر حالت محاسبه شده است [۲۰].

ب: عملکرد کاملاً مرکب (برای یک متر طول) الف: عملکرد کاملاً غیر مرکب (برای یک متر طول)

شکل ۲۰: عملکرد غیر مرکب و کاملاً مرکب پانل

الف) مقدار بار نهایی با عملکرد غیر کامپوزیت

هنگامی که هیچ‌گونه عملکرد کامپوزیتی در مقاومت نهایی در نظر گرفته نشده است (شکل ۲۰- الف) ظرفیت خمشی نهایی پانل به صورت زیر محاسبه خواهد شد.

$$A_s1 = 141.35 \text{ mm}^2$$

$$\alpha = 0.85 - 0.015 F_c$$

$$F_c1 = \alpha \varphi_c F_c b a = 9242 \text{ N}$$

$$F_s1 = F_c1 \rightarrow a = 4 \text{ mm}$$

$$F_c2 = \alpha \varphi_c F_c b a = 3799 a$$

$$M_{u1} = F_s1 \left(d_1 - \frac{a}{2} \right) \rightarrow M_{u1} = 1117 \text{ N.m}$$

$$M_u = M_{u1} + M_{u2} \rightarrow M_u = 10130 \text{ N.m}$$

$$P_u = 2w \rightarrow P_u = 2 \times 15585 = 31170 \text{ N}$$

$$A_s2 = 392.7 \text{ mm}^2$$

$$d_1 = 33 \text{ mm} \quad d_2 = 85 \text{ mm}$$

$$F_s1 = \varphi_s A_s F_y = 36044 \text{ N}$$

$$F_s2 = \varphi_s A_s F_y = 133518 \text{ N}$$

$$F_s2 = F_c2 \rightarrow a = 35 \text{ mm}$$

$$M_{u2} = F_s \left(d_2 - \frac{a}{2} \right) \rightarrow M_{u2} = 9013 \text{ N.m}$$

$$w = \frac{4M_u}{L^2} = 15585$$

ب) مقدار بار نهایی با عملکرد کامپوزیت

هنگامی که پانل به طور کامل کامپوزیت در مقاومت نهایی (شکل ۲۰ - ب) فرض می‌شود ظرفیت خمشی نهایی پانل به شرح زیر محاسبه می‌شود.

$$F_s1 = 36044 \quad F_s2 = 133518N \quad F_c1 = 9242a$$

$$a = 10.6mm \quad d = 150mm$$

$$M_u = F_c1 \left(d - \frac{a}{2} \right) + F_s1(d - d_1) \rightarrow M_u = 18393.m$$

$$M_u = \frac{wL}{4} \rightarrow w = \frac{4M_u}{L} = 28297 \frac{N}{m}$$

$$P_u = 28297 \times 2 = 56594N$$

در جدول ۷ ظرفیت بار نهایی در دو حالت حدی عملکرد مرکب و ظرفیت بار نهایی به دست آمده از آنالیز مدل برای هر چهار پانل آورده شده است. مشاهده می‌شود میزان عملکرد مرکب در بار نهایی برای پانل‌های P۱-۶، P۱-۸ و P۱-۱۰ و P۱-۱۲ به ترتیب ۷۵٪، ۸۷٪، ۸۹٪ و ۹۳٪ می‌باشد.

FEM (KN) بار نهایی				بار نهایی تئوری (KN)	
P۱-۱۲	P۱-۱۰	P۱-۸	P۱-۶	کاملاً کامپوزیت	غیر کامپوزیت
۵۳	۵۱	۵۰	۴۳	۵۷	۳۱

جدول ۷: حداکثر نیروی قابل تحمل در بار نهایی با توجه به عملکرد مرکب پانل ساندویچی

۶- نتیجه گیری

این مقاله نتایج یک بررسی تحلیلی از مجموع ۸ پانل ساندویچی بتنی پیش‌ساخته یک‌طرفه را که به‌عنوان دال یک‌طرفه عمل می‌کنند تحت بار خمشی ارائه می‌کند.

۱. مقاومت نهایی و میزان عملکرد مرکب پانل‌های ساندویچی به سختی و ترتیب قرار گرفتن اتصال‌دهنده‌های برشی بستگی دارد.
۲. مقدار بار نهایی و میزان عملکرد مرکب پانل‌های ساندویچی با افزایش تعداد ردیف‌های اتصال‌دهنده‌های برشی افزایش می‌یابد. اما با افزایش بیش از محدودیت آیین نامه بتن ترد شده و باعث کاهش شکل پذیری و کاهش مقاومت نهایی می‌شود.
۳. پانل‌های ساندویچی با دو لایه بتن نسبت به پانل‌های ساندویچی سه‌لایه‌ای دارای سختی کمتری بخصوص در ناحیه خطی می‌باشند.

۴. وقتی که پانل‌های ساندویچی پیش‌ساخته به‌عنوان دال یک‌طرفه رفتار می‌کنند قراردادن اتصالات برشی موازی محور X (بعد بزرگتر) برای هم‌بستگی دولایه بتنی به‌منظور عمل کردن آن‌ها به‌عنوان یک واحد کافی است.

۵. مقایسه بار نهایی در عملکرد کاملاً کامپوزیت به دست آمده در محاسبات تئوری و مدل‌های المان محدود پانل‌های ساندویچی مورد مطالعه عملکرد کامپوزیت در پانل‌های ساندویچی مورد مطالعه را نشان دادند.

۶. پانل‌های ساندویچی با سه‌لایه بتن رفتار سازه‌ای بهتر و شکل پذیری بیشتری نسبت به پانل‌های با دو لایه بتن دارند.

۷. پانل‌های با لایه فوقانی ساخته شده از بتن الیافی مقاومت و رفتار نسبی مناسب‌تری نسبت به پانل‌های مشابه با لایه فوقانی دارای بتن مسلح معمولی داشتند بنابراین الیاف فولادی می‌تواند جایگزین مناسب برای میلگرد جهت مسلح کردن بتن باشد.

۸. پانل‌های ساندویچی بدلیل تولید به‌صورت پیش‌ساخته از کنترل کیفیت بهتر و اجرای ساده برخوردار است و کاهش هزینه و امکان تولید انبوه و بالا رفتن سرعت حمل و نقل و سهولت اجرای ساختمان به خصوص در ارتفاع و مناطق صعب العبور می‌شود.

مراجع

- [1] Sani Mohammed Bida Farah Nora Aznieta Abdul Aziz Mohd Saleh Jaafar Farzad Hejazi and Nabilah Abu Bakar (2021). *Thermal Resistance of Insulated Precast Concrete Sandwich Panels. International Journal of Concrete Structures and Materials.* (2021)15:41.
- [2] Richard 'Hegarty Aidan Reilly Roger West Oliver Kinnane (2020). *Thermal investigation of thin precast concrete sandwich panels. Journal of Building Engineering* 27 (2020) 100937.
- [3] Wonchang Choi Seok-Joon Jang Hyun-Do Yun (2019). *Design properties of insulated precast concrete sandwich panels with composite shear connectors. Journal of Composites Part B* 157 (2019) 36–42.
- [4] J. Daniel Ronald Joseph J. Prabakar P. Alagusundaramoorthy (2018). *Flexural behavior of precast concrete sandwich panels under different loading conditions such as punching and bending. Journal of Alexandria Engineering Journal* (2018) 57 309–320
- [5] Paul M Hopkins. A Chen. Mostafa Yossef. (2017). *Static and dynamic analyses of insulated concrete sandwich panels using a unified non-linear finite element model. Journal of Engineering Structures* 132 (2017) 249–259.
- [6] Thomas G. Norris An Chen. (2016). *Development of insulated FRP-confined Precast Concrete Sandwichpanel with side and top confining plates and dry bond. Journal of Composite Structures* 152 (2016) 444–454.
- [7] Karthik Ram Ramakrishnan and et al (2016). *Experimental study of the medium velocity impact response of sandwich panels with different cores. Journal of Materials and Design* 99 (2016) 68–82.
- [8] Mugahed Amran. Y.H. Raizal S.M. Rashid Farzad Hejazi Nor Azizi Safiee A. A. Abang Ali. (2016)). *Structural behavior flaterally loaded precast foamed concrete sandwich panels Int. J. Civ. Environ. Struct. Constr. Arch. Eng.* 10(3).
- [9] Mugahed Amran Y. H. Raizal S.M. Rashid Farzad Hejazi Nor Azizi Safiee A. A. Abang Ali. (2016). *Response of precast foamed concrete sandwich panels to flexural loading. Journal of Building Engineering* 7158–143(2016) .
- [10] J Daniel Ronald Joseph. J Prabakar. P Alagusundaramoorthy. (2016). *Flexural behaviour of precast concrete sandwich panels under different loading conditions such as punching and bending. Journal of Alexandria Engineering.*
- [11] Hamid Kazem. William G. Bunn Hatem M. Seliem Sami H. Rizkalla Harry Gleich. (2015). *Durability and long-term behavior of FRP/foam shear transfer mechanism for concrete sandwich panels. Journal of Construction and Building Materials* 98 (2015) 722–734.
- [12] Noridah Mohammad. A. I. Khalil A. A. Abdul Samad and W.I. Goh. (2014). *Structural behav-*

ior of Precast Light-Weight Foam Concrete Sandwich Panel with Double Shear Truss Connectors under Flexural Load. Hindawi Publishing corporation ISRN Civil Engineering Volume 2014 7 Pages.

[13] Mohammed Hussin A. D. (2013). Structural Behavior of Composite Sandwich Slab Panels. Journal of Engineering and Development Vol. 17 No.4 October 2013 ISSN 1833-7822.

[14] Ahmad I. Mohamad N. (2011). Structural behavior of precast lightweight concrete sandwich panel under Eccentric Load: An over view. University Tun Hussein Onn Malaysia.

[15] Schumann E. Vallee T. and Keller T. (2008). Direct load transmission in sandwich slabs with lightweight concrete core. Tailor Made Concrete Structures-Walraven & Stoelhorst (eds) 2008 Taylor & Francis Group London ISBN 978-0-415-47535-8.

[16] Schumann E. vallee T. and Keller T. (2008). Direct load transfer of hybrid FRP-concrete sandwich structure for bridge decks. Fourth International Composites in Civil Engineering. CICE2008. 22-24 July Zurich Switzerland.

[17] Schumann E. (2008). Hybrid FRP-lightweight concrete sandwich system for Engineering structures. Thesis Dipl. Lag. Vniversitat Karlsruhe Allemagne et De Nationalite Allemande.

[18] Benayoune A. Abang Ali A. Abdul samad A. And trikha D. (2007). Flexural analysis of composite one-and two-way sandwich slabs with truss-shaped connectors. Journal The Institution of Engineers Malaysia vol. 68 No.1 March 2007.

[19] Benayoune A. samad A. A. Abang Ali A. A. and trikha D. N. (2007). Response of pre-cast reinforced composite sandwich panels to axial loading. Journal of Construction and building materials page 677-685.

[20] Benayoune A. Abdul samad A. A. Trikha D. N. Abang Ali A.A. and Elianna s. H. M. (2008). Flexural behavior of pre- cast concrete sandwich composite Panel-Experimental and theoretical investigations. science direct. Journal of Construction and Building Materials page 580-592

[21] Einea A. Salmon D. Tadros M. and Culp T. (1994). A new structurally and thermally efficient precast sandwich panel system. PCI Journal July-August 1994 90-101.

[22] ABAQUS Finite Element Program Theory Manual (version 6. 12. 1). Hibbit Karlsson & Sorenson Inc. USA 1993.

[23] Kent D.C. and park R. (1971). Flexural Members with Confined Concrete Journal of Structural Division Proceedings of the American Society of Civil Engineers Vo l.97 No. ST7 1969-1990.

[24] Park R. and Paulay T. (1975). Reinforced Concrete Structures John Wiley and Sons.

[25] Hsuan T-H. Minglin Fu. Jan Y-Y.(2004) Nonlinear finit element analysis of reinforced concrete Beams strengthened by Fiber-reinforced plastics. Department of Civil Engineering National Cheng Kung University Tainan 701 Taiwan.